

საქართველო

ხელის მოწერა და დასაბეჭდი განცხადებანი მიიღება „საქართველოს“ რედაქციასა და კანტორასში ყოველდღე კვირა-უწყვეტად გარდა, დღის 9—3-მდე. ხელმოწერული წერილები არ დაბეჭდებიან; დაუბეჭდავი მცირე წერილები და კორესპონდენციები სულ არ იხილება; იხილება ერთი თვის მხოლოდ დიდი წერილები და მოთხოვნანი. რედაქცია და კანტორა იმყოფება: თბილისში, მოსკოვის ქუჩაზე, № 4. ფოსტის ადრესი წერილებისა და ფულსათვის: Тифлисъ, редакция „Сакартвело“, поч. ящикъ № 76

განცხადებანი წასი
ჩვეულებრივად, სტრუქტურული პირველ გვერდზე პერიოდული წიგნი 17 კ. უკანასკნელზე 112—113 კ. სხვადასხვა ჯარზე მიღებულ განცხადებათა ფასი: სტრუქტურული პერიოდი 1 გვ. ეტირება 40 კ. 4-ზე 20 კ., ტექსტური—60 კ. სამედიცინო განცხადება თითოეული საღამოს 4 საათამდე დღის 3 მან., 4 საათის შემდეგ (მიიღება მხოლოდ ვახუშტის შესახებ), ა. კალანდის სტამბაში ეტირება 4 მ. დამატებანი № დღის ყველგან 7 კაპ.

საბჭოთა-დღიური საპროლეიტო, საპროლეიტო და სალიბერალური გაზეთი

წელიწადი საქართველო წელიწადი გეორგი.

უპროლეიტო ღირს: ყოველ-კვირულ სურათებიან დამატებით ერთი წლით 8 მ. 50 კ. 6 თვით—4 მ. 50 კ. 3 თვით—2 მ. 50 კ. 1 თვით—80 კ. თვითურად ხელის მოწერა შეიძლება მხოლოდ თვის პირველიდან პირ-მდე.

პროლეიტო: წლიურად—10 მ. ხელის მოწერას 5 მ. 1 მისამდე—5 მ. გაზეთი ყველა პრემიებით მანეთად დაეთმობა, ვინც ფულს ამთავივად სრულად შემოიტანს.

სამედიცინო განცხადება ჩვეულებრივი წიგნი ღირს 8 მან. ნაშუადღევს 4 საათის შემდეგ 4—მან.

გაზეთის კანტორა ღიაა დღით—9—3 საათამდე საღამოთი—5—7 საათამდე. ფოსტის მისამართი: Тифлисъ, Московская ул. № 4, домъ Габасва. Почтовый ящикъ № 76. რედაქტორ-გამომცემელი ხანდრო შანშიაშვილი.

მედიკალური

მ. გაბრიელისა

სასანი ქუჩაზე

იძოვება ყოველგვარ საუკეთესო რჩეული საქმეებზე

მსოფლიო ეპროკიული

(—88—)

მშობლები: კაცია და ტერეზი, ძმები: ანტონ, მიშა და გიორგი, დედა: გუბარია, ნინო და თამარი, რძლები: ეკატერინა და ნინო ელენები, სიძე: ალექსანდრე კალანდანი, ოძლები: ეულიეტა და მერუე ბრალდის ასული აუწყებენ: ნათესავთა და ნაცნობთ, რომ 14 მაისს, დღითი შაბათს, დაბა ლანჩხუთში გადახდილი იქნება წლის წირვა

მ ა გ ლ ო ნ ი ა

კაცია შანშიის ასულის მხარის სულის მოსახსენებლად.

ამავე დღესვე გადახდილი იქნება წირვა თბილისში დიდუბის ეკლესიაში.

საბალანსური წაზნი

პრ. ივ. ჭავჭავაძისა და ი. ი. გვარამიასისა

იყოფება შუა ზაზარში, მანათი ქარვასლაში.

ივრება პროფესორი საბალანსური საქმიანო საფორმლი:
ჩულქულობა, ქოლგები და სხვა ახლ მოდის საქონელი (101—წ.)

კაცილის ეტირება

მ ა გ ვ ლ ა ი შ ვ ი ლ გ ა
(გოდნებისა)

განაახლა ავადმყოფების მიღება დღის 9—3 საათ. ყოველდღე, გარდა კვირა დღისა. ოლას ქუჩა, № 22.

გომბარკაველ საგოგლოვენი

„მეურნე“-ს გაგებობა

ამით აცხადებს, რომ ხუთშაბათს, 12 მაისს, საღამოს 7 საათზე სამეურნეო ბანკის დარბაზში (სასახლის ქუჩა, სარაჯიშვილის სახლი) მოხდება

საგანგებო კრებები

საზოგადოების წევრებისა.

კრების საგანი: 1) კავკასიის კომპარტიცია კავშირში წყევრათ შესვლა. 2) მონსტრეტი საქმის ვითარების შესახებ და სხვა. გაგებობა დაბეჭდვითი სიხვედრით წევრთ უმკველად მოზარდინდენ.

კ ა ჯ ი ო შ ი

ღვინით ვაჭრობა

„მელანდი“

თ. ი. ჯ. ანდრონიკაშვილი და ახვ.

იშოვება საუკეთესო კახური ღვინოები (112—წ.)

გეორგის საწყობი

ნიკოლოზ იოს. შრელაშვილისა

ანდრიას ქუჩა, № 87. საუკეთესო ღვინოების შემა

საკუთარი ტყიდან

საწყობს აქვს გადაზიდვები ურმები და კისრულობს შინ მიტანასაც (103—წ.) ტელეფონი 5—96.

პიიიი გ. გ. ვაჟბაძე

ტომასის უნივერსიტეტის ვენეროლოგიის კლინიკის ორდინატორად ნამყოფი იღებს ავადმყოფებს კანისა და ვენეროლოგიის სნეულებით ყოველ დღე 9—5 საათამდე, ვარანციის ძეგლის პირ-დაპირ, რაზიხულის ქუჩა, № 19.

სტუდენტები

ამზადებენ მსურველთ სსსულიერო სასწავლებლის და სემინარიისათვის. წყნეთის ქუჩა № 15. იკითხეთ პარკიმბერთან. (14—174—1)

გ. დ. წინამძღვრიშვილი

უ. ორდინატორი ხარკოვის უნივერსიტეტისა სამედიცინო ინსტიტუტის კლინიკებისა გადმოვიდა თბილისში და იღებს შინაგან სნეულებიან ავადმყოფებს: გულისა, ფილტვებისა და სისხლის სნეულებიანს სპეციალურად, საღამოს 5—7 საათამდე, მიხეილის ქ. № 38, მეორე სართული.

გოლოვინის პრ. და სამხედრო ქუჩის კუთხეში, ფოსტა-ტელეგრაფის პირ-დაპირ ვაიხსნა

ახალი ავთიაძი

→ პ. მ. ვაჟბაძის ავადმჯანისა →

დ. ზისბარდონი

ე კ ი შ ი

დ. კ. ვაჟბაძისა

5 მაისიდან მიიღებს ავადმყოფებს ყოველ დღე

დოკტორი მადიციანა

მოსე ანთიმოსის ძე

კალანდარიშვილი

უმფროსი მქიმი თბ. კადეტთა კორპუსისა.

ბავშვთა, შინაგან და ქირურგიულ სნეულებიან ავადმყოფებს იღებს ყოველ დღე საღამოს 5—7 საათ. ოლას ქუჩა, № 3, სახლი მედიკ-პარიანისა. ტელეფონი, 17—21.

მედიკ-დოქტორი

გ. მ. მუხაძე

იღებს ავადმყოფთ საღამოს 5—8 საათ. მისამართი: კუთხე კირონი და დიდი მთავრის ქუჩისა, სახლი სვანიშვილისა; შესავალი დიდი მთავრის ქუჩიდან № 87 ოფისითა ეკონომიური საზოგადოების შენობის პირდაპირ. ტელეფონი № 5—77.

უცხოეთიდან რუსეთში დაბრუნდა

ე კ ი შ ი

ა. ჯ. ვაჟბაძისა

ყოფილი ასისტ. ბერლინის საუნევერსიტეტი კლინიკისა, ყოველდღე დიდი-ბულოს ქალთა და საზარდ სნეულებათა ავადმყოფებს. საღ. 5—7 ს. ვერის ქუჩა, № 1. სახ. მედიკ-პარიანის ქუჩა, ტელ. 1—96.

ოგის დეკლარაცია

შავალთს მთავარსარდლის შობისა.

პეტროპოლი. 7 მაისი. ოფიციალი.

დასავლეთი ასპარეზი. 8 მაისს კრევოს აღმოსავლეთით მიდამოებში რუსებმა ნაღმი ააფეთქეს და ორმო ხელთ იგდეს. კუბოცა ვოლის მიდამოებში რუსების ერთმა პოლკის ნაწილმა გერმანელები მდ. ვესელუქს იქით განდევნა და მათი ახლად აგებული თხრილები გაანადგურა. ბუჩაჩის ჩრდილოეთით (მდ. სტრიპაზე) გერმანელთა ზარბაზნებმა რუსების ადგილებს დაუშინეს; აქ ტყვიან-წამალთან შეუხებო ურეგია. სხვა ადგილებში ცვლილება არ მოხდარა.

შემა მოიტანა. კარნას და იზონცოსთან ზარბაზნის სროლა.

გუშინ მტრის მფრინავებმა ლაგარი-რინის და კარნის მიდამოებში ყუმბარები ჩამოყარეს. მკვდარი რამდენიმე კაცი. ზარალი უზენაესად.

პარიში, 9 მაისი. დღის ოფიციალი. ვერდენის ასპარეზზე მფრინავები მოქმედებენ. ჩვენმა მფრინავებმა იერიში მიიტანეს და გერმანელებს პეროტრატები დაუზიანეს, მათგანი მთლად დაღუპეს. ეპარის მიდამოებში ჩვენმა მფრინავმა გერმანელთა ერთი მფრინავი ჩამოაგდო. მტრის დანარჩენი საფრენი მანქანები ჩამოვადდეთ; ერთი მოპირდაპირის ხაზზე ლიანკუფოსის ახლოს—რუსეთთან, მეორე ფონტენუასთან სუასონის დასავლეთით. დღეს, მტრის მფრინავებმა დიუნ-ქერქედ ყუმბარები ჩამოყარეს. 7 და 8 მისს, ლამით, ფრანგთა მფრინავებმა სხვა და სხვა ადგილას ყუმბარები ჩამოყარეს. გარდა ამისა 2 ჩვენმა ადრეგაბმა ბრიელ-დენის რკინის გზის საღურს ყუმბარები დაუშინა.

კავკასიის ასპარეზი. ტრაპიზონის სამხრეთ-დასავლეთ მიდამოებში 8 მაისს გათენებისას ოსმალთა რამდენიმე იერიში მოეჭვებო. გეორგიანის მიმართულებით რუსის ჯარმა ოსმალები სიმარგებლიდან განდევნეს პონტიის ტარის ჩრდილოეთიდან. სპარსეთში, მოსულის მიმართულებით, რუსის ჯარმა სერდენტი დაიპყრო.

პარიში, 9 მაისი. საღამოს ოფიციალი ცნობა. არგონეში ნანტილასთან და შეპის ტყესთან მტრის სანგრეს დაუშინეთ, მასის მარცხენა ნაპირზე „207“ სიმაღლის სამხრეთით წავიწვიეთ. მორტომის დასავლეთ მიდამოებში რამდენიმე ადგილას თხრილები დაიჭრებო. მასის მარჯვენა ნაპირზე, საარტილერია ბრიოლის შემდეგ, ჩვენმა ქვეითმა ჯარმა იერიში მიიტანა დლომინის ახლოს 2 ვერსის მანძილზე. ამ ხაზით ჩვენმა ჯარმა მტრის თხრილები წაართვა და შეიქრა დლომინის სიმარგებში, რომლის ჩრდილო ნაწილი ისევ მოპირდაპირის ხელშია. მასის სიმაღლებზე ბუშოს ტყესთან 300 ადლის მანძილზე თხრილები დაიჭრებო, აქ ტყვეებიც წამოვიყვანეთ.

ლონდონი, 10 მაისი. ინგლისის მთავარ შტაბის ცნობა. გუშინ, ზარბაზნის მკაცრი სროლის შემდეგ, დღისით მტრმა იერიში მოიტანა ვიშის ჩრდილოეთ სიმაღლებზე და პირველ თხრილებსაკენ 1.500 იარღით წინ წაიშოვნა, სიგრძით—100—300 იარ. დღეს ჩვენმა ზარბაზნებმა გერმანელთა თხრილებს დაუშინეს. ნეველ და ფლურდესთან სანადგო ბრძოლა. იპრის და ლანსის აღმოსავლეთით საარტილერია ბრძოლა.

გუშინ მტრის მფრინავებმა დიდი მოქმედება გამოიჩინეს. პერში რამდენიმე ბრძოლა მოხდა.

რომი, 9 მაისი. მთავარ ბანაკის ცნობა. ტრანლ და ადამელოს მიდამოებში უბრალო შეტაკება. გარდასტებისა და მდ. ადიეს მარცხენა ნაპირზე გუშინ მტრმა რამდენიმე იერიში მოიტანა, მეგრა და დიდი ზარალი შეუქვადდეთ. ასტიკო დობრენტას შუა გუშინ მტრმა მკაცრი იერი-

„Indenpendance Roumaine“ სურეს: რუმინეთ - გერმანიის შეთანხმების შემდეგ ავსტრია-უნგრეთთან დიპლომატიკური კავშირის დასრულების შემდეგ, რათა უკანასკნელს ნებაც მიეცა რუმინეთისთვის ესარგებლა გერმანიისგან გამოტანილი საქონლით, როგორც ეს ჯარდმოგვეცემენ მოლაპარაკებამ სასურველი ნაყოფი გამოიღო და გერმანიე-ბულგარეთის და ავსტრია-უნგრეთის შორის შეთანხმება მოხდა.

ლორენცო-მარკის ოფიციალი დეპეშე

გვარდნილებს: 29 აპრილს, ორი ტყვიანობის შემდეგ გერმანელებმა იერიში მიიტანეს პორტუგალიის ნავთ-სადგურ ნიხაზე, რომელიც მდ. რომბუზე მდებარეობს. იერიში მოგერიებულ იქნა და პორტუგალელებმა დაკარგეს ერთი კაცი. ვინგის სექტორის სხვა ადგილებში იფიის უზენაესად სროლა.

„Dziennik Petrograd“-ის კორესპონდენტს, მოჰყავს წერილი პოლონეთის „მეოთხე დანაწილება“, რომელიც მოთავსებულია Journal de Cengwe“-ში.

„Berliner Lokal-Anzeiger“ ხედავსტრიალითა წინსვლას იტალიისკენ და დასუსტ, ოსა გუ-დიდ იმედს შედამყარებენ მცირედ გამარჯვებას, რადგანაც ამ ადგილებში გადაიჭრებოლი ბრძოლა მომავალში მოხდება.

ალანდის უწყველები

გარეშე საქმეთა მინისტრმა ვალენბერგმა უპასუხა პრეზ. სტეფენის შეკითხვას ალანდის კუნძულების შესახებ. ქვეითთა პალატაში, როგორც გახეიბებიდან ვიცით, მინისტრ ვალენბერგის დეკლარაციის, სადაც ალანდის კუნძულებსაც შეეხო, ნდობით შეხედდენ. ზემო პალატაში კი, სადაც აქტიურობები უმრავლესობას შეადგენენ უნდობლად შეხედდენ მინისტრის განცხადებას. პეტროგრადიდან მოსული ცნობით, ალანდის საკითხი გამ-

3) გალიცია გაიყოფება ორ ნაწილად დასავლეთი გალიცია, პოლონეთის იმ ნაწილთან ერთად, რომელიც დაქვრილია ავსტრიელებისგან, შეადგენს ერთი მთლიან სხეულს და შეუერთდება ავსტრიის სწორედ ისევე, როგორც კროაცია-სერბეთს.

ინგლისელები რევანდუზას ადების შესახებ.

ოსმალთა შეტევას, გერმანელების დახმარებით მცირე აზიაში, არა აქვს დიდი მნიშვნელობა, მით უფრო რომ რუსის ჯარმა შესძლო მათი შეჩერება და დღემდე ტრაპიზონის და აზრუმის შუა მდებარე უმთავრესი გზა ხელთ უჭირავთ. ოსმალებმა საჭირო გზები დაკარგეს და ცუდ მდგომარეობაში ჩაიკეცდენ. შესაძლებელია ოსმალთა რომელიმე ბრძოლის ხაზს რუსები გარს შემოეგრყან და მათი გეგმა სამუდამოდ სულ ჩაიშალოს.

კოველი.

ეტიოპიიიდან მოსული ცნობით კოველის მიდამოებში გერმანელებს სამხედრო ბანაკი გადაუქცივეათ. როგორც ქალაქში, ისე ახლო-მახლო ადგილებში ავსტრია-გერმანელთა რეზერვებს თავი მოუყრიბათ. ამ უპასუხეულ ხანებში ამგ ადგილებში ახალი ჯარი მოემატა.

კოველის გარშემო ორი წყება სიმარობით ავსეს. გარდა ამისა ქალაქის გაამარგეს, ყველგან თხილეთი და სუთულის ხლართია. ქალაქში ავსეს ელექტრონის დიდი სადგური და ელექტრონის ძალა მავთულგანაა გატარებული. კოველიდან ახლო რკინის გზეში გაიყვანეს ლვოვი, ლუკი და ვლადიმირ-ვოლინისკენ.

კოველის მკვიდრი მცხოვრებნი ავსტრიის შუა ადგილებში გადასახლეს. ამ გვარად უბრალო ქალაქი გერმანელებს მკვიდრ ციხეთ გადაუქცივეათ.

იტალია

ავსტრიის ოფიციალი ცნობა იტალიის ასპარეზს, ტიროლიდან საზღვრით, იხსენებს სადაც მოპირდაპირები ამოძრავდენ.

რომიდან მოსული ცნობით, ავსტრიელებს ტრენტის სამხრეთი ნაწილი დაუკლიათ, რადგანაც ქ. როვერეტო დაკარგულა უნდა ჩაითვალოს, მის შემდეგ რაც იტალიელებმა გარემოცვით ახალი გარდაწყვეტილება ხელთ იგდეს. უკანასკნელ კვირაში ტრენტში დიდძალი ჯარი და მიმე არტილერია მოიტანეს. 5 მაისს ავსტრიელებმა შეუტეს იტალიელებს და რამდენიმე სიმაგრე, ტიროლის სამხრეთით, დაიპყრეს. ამ მიზნის და დიდ ორბეულებს აძლევს ავსტრიის ოფიციალი ცნობა.

„Berliner Lokal-Anzeiger“ ხედავსტრიალითა წინსვლას იტალიისკენ და დასუსტ, ოსა გუ-დიდ იმედს შედამყარებენ მცირედ გამარჯვებას, რადგანაც ამ ადგილებში გადაიჭრებოლი ბრძოლა მომავალში მოხდება.

მტკიცედ და დაუფარავად აღიარა მათი სრული უდანაშაულობა. მართლაც რომ გული დაგუწებდა ადამიანს, რომ ხედავს, რომ პატიოსანი ადამიანი რაღაც უბრალო გაუგებრობის გამო უნდა დაისჯოს და ამით ბნელი კორუფციები მიეცეს სასულიერო უფროსთათვის აწარმოონ თავისი ღირსიანი, ბრმა „პოლიტიკა“. მაგრამ ვინ არის ეს ბნელი კორუფცია? საქმე იმაშია, რომ ის სრულიად უფრო მნიშვნელოვანია მის მიერ შექმნილი საქმეზე. ისინი არიან იმის დაწვევამდის ბნელი კორუფციები ენციკლიკის განწესებული იყო ნაწილობრივად. აქაური წყლის ერთობა და სიწმინდე, სადაც მამაკაცი კლასიან სკოლაში, სადაც მამაკაცი პარტიულური ბავშვები სწავლობდნენ. სკოლის ზედამხედველობა ბ. ანდრია დობოჯგინიძემ, რომელიც ახლა ჯარშია გაწვეული, კორუფციის მესამე განყოფილება მიაღწია, სადაც 15 მოწვევი იმყოფებოდა, მაგრამ არ გასულა 10-12 დღე, რომ 15 მოწვევი განყოფილებაში დარჩა მხოლოდ 3-4 კაცი, ისინი კი დრო გამოიყენებოდა და დროს სწავლობდა და ანტიკონფორმული მოპირებამ მოწვევებზე. ის წარამარა აგინებდა, სცემდა მათ, ან შუა გავიდა თოვლზე მიატოვებდა სწავლას და წერებდა-შლიდა გამოვარდნობა გაიქცა, ან და შეიტანდა და უკეთესად მესამე განყოფილების ბავშვებს ჰაუბრებდა და კნულ ჰამსუნის მოთხოვნებს(1). მოწვევებმა მალე შეისწავლეს სრულიად თვისი მასწავლებელი და ისე აღდგეს, რომ განგებ ასტეხდნენ ხოლმე გავიდათ ხმაურობას, რომ აქედან იმდენი მასწავლებელი გარედა გასულიყო. ხშირი ყოფილა შემთხვევები, რომ ზედამხედველს თავის განყოფილებაში მეცადინეობის მაგიერ უდებოდა კორუფციის ბავშვების დამშვიდება-დაშოშინება. გარდა ამისა ბნელი კორუფცია, როგორც ვამბობთ ბ. ანდრია დობოჯგინიძემ უკანაურ ცხოვრებასაც ეწეოდა თურმე. მაგ.: დამწვნი ათედა ტექნიკა და ხშირად წვიმის გამო მოსულია ღამის 2-3 საათზე დაბრუნება სკოლის ბინაზე. ყოველდღე ეს არ იყო რაიმე პრინციპით გამოწვეული, არამედ სხვისაგან

მოკრულ სიტყვებით წარმოშობილი. ამასთანავე ბნელი კორუფცია ზედამხედველს მიუყარებელი და ახირებელი ზნის ბრძანებდა. ის ვერაფერს ვერ ეგუებოდა. ლაპარაკის დროს მას არ შეეძლო ერთის რაიმე საგანზე შეჩერება თავისი აზრი: დღეს მას სურდა მეზღვაური კოლონია, ხვალ გაიხედდა ავიატორად უნდა და გამხდარიყო, ზგ არტისტად, შემდეგ ყანადა და ვინ იცის კიდევ რად. ყოველივე ამას ისე სერიოზულად ამბობდა, რომ უნებლიედ დაფიქრებდა მის სულიერ მდგომარეობის შესახებ. საერთოდ ამ ყველაფერს აშკარად ემჩინებოდა „ნეგოციანტის“ ნიშნები. როგორც ვიცი, ჯერ კიდევ ომის დაწყებამდის სკოლის ზედამხედველობა და ს. აქაური წყლის საზოგადოების საპატიო პირებმა სთხოვეს ბნ. ინსპექტორს მოეზოვებინათ მათთვის ეს ყოველივე უფარგისი მასწავლებელი და უტანური ადამიანი. მაგრამ სწორედ ამ დროს ომიც გამოცხადდა ოსმალეთთან და აქაურს სკოლებშიც სწავლა შეწყვიტეს ისე აქაურში, სადაც თავის ძველ ზნეს ის არ იშლის, მოწვევებს სწავლას აძულებს, განაგრძობს ქუჩურად ლაღობებს და როცა ამისათვის შესაფერს ჯილდოს იღებს გამოდის საზოგადოებრივად და პატიოსან ადამიანად, საზოგადო საქმეს საფრთხეს უმზადებს. ვინც პირადად იცნობს კორუფციის სიბრავეს მის მიერ ჩადენილ საქმეს უნებლიედ ზიზღით აღიქვამენ მისადმი. მე მრწამს და არ შემინდობია არ ვიყავი. რომ მთავრობა შეცვლინა იქნა შეეცანო და როცა საქმის ნამდვილ ვითარებას გაეცნობა არამც თუ არავის არ დასჯის ბნელი კორუფციის გამო, არამედ თვით მას მოსთხოვს პასუხს. ხოლო თუ ეს ასე არ მოხდა, თუ სამსახურიდან მაინც იქნა გადაყენებული ბნელი ივანოვი, ნაკომი და კვატაიშვილიც, მაშინ კორუფციის აზრით არაფერ შეუძლია და თუ ოლქის უფროსის ბნ. ოინიძის მიერ წარმოადგენილ სიტყვებს მივინძვრებდეთ, ძალის თავიკ სხვაგან ყოველი და მარხული.

მიღებულ იქნას მსჯობრება რიცხვი, სახელდობრ: იმ წლებში, სადაც ითვლება 100.000 სულამდე, არჩეულ იქნას სამხარეო სკოლაში კვირბითის 36 ხმისანი და კიდევ თითოეული 15.000 სულზე, თითო ხმისანი. ხოლო საგუბერნიო სკოლაში კრები-სათვის, რომელ გუბერნიამაც ითვლება ერთ მილიონამდე მცხოვრებელს, არჩეულ იქნას 40 ხმისანი და კიდევ თითოეული 100.000 სულზე თითო ხმისანი, მაგრამ ისე რომ საერთო რიცხვი ხმისათა 75 რ ღებამტბრდეს.

სექციამ ერთხმად დადგინა, რომ ადგილობრივ მკვიდრ ურეებზე არ იქნას გავრცელებული შეზღუდვა, რომელიც დადგინდა 1890 წლის საერობო დებულებით იმპერიის შიდა გუბერნიებში.

გამოთქვა ახრი დადგევაც მიღებულ იქნა სექციის მრწალეთა უმეტესობისაგან, რომ შეზღუდულ იქნას გროვულად კორუფციის წარმომადგენლობა, მაგრამ მისი სხვაობების სექცია ეხლავე კი თხოვლობს დაინებობს, რათა მითი შეფერხდეს 1890 წლის საერობო დებულების გაყვანა ცხოვრებაში.

სექციამ მოისინდა კავსის სამოსწავლო უწყების მრწალეთის სურვილი, რომ საერობო დებულების 56 და 57 მუხლებს დაემატა ის ახრიც რომ გადაწყვეტი ხმის ელვა მაიქცეს სამოსწავლო ოლქის წარმომადგენელს საგუბერნიო და მხარო საერობო კრებებზე, დააღწეს: როცა ასეთი კანონი შემოიღებოდა იქნებოდა შიდა გუბერნიების ერთგობი, იგი გავრცელებულ იქნას კავსის ეროვნულად და საერობო დებულებას, თანასწორ მართლმადიდებელ სასულიერო უწყების წარმომადგენლებს, ესწრებოდნენ სომეხ-გრიგორიანთა და მუსულმანთა სასულიერო უწყების წარმომადგენლებს.

კითხვა, რომ აქაურ (აქარაზი მყოფ) მასწავლებელთა დიდი უმეტესობა მეცადინით თავისი მოვალეობა პირნათლად შეასრულოს. ზოგი არ განყოფილება ასწავლის მხოლოდ სკოლაში, არამედ ასწავლიან მოზრდილებსაც. ღირჯობის ხეობაში, სოფელ ადამეში წასული წლის დეკემბრში გაიხსნა სამოსწავლო სკოლა. მასწავლებელთა არის ბ. ირაკლი ურუშაძე. ჩვენ შემთხვევა გვეჩინა გვენახა მისი სკოლა და დავმტკარაფიყავით მისი ნაშრომის შედეგით. მის ბერულ პატარა სენაქია მაკოვად გადავფურცლეთ რეული, რომელიც აღმოჩნდა მასწავლებლის დღიური. დღიური ირაკლის ჩაუწერია: აქაურ, ვინც იმუშავებს, მისთვის კარგი ქვეყანაა, ვისაც შრომა ეზარება და ხალხს გაუბრძობს მისთვის—ჯოჯობითაა. რაც დაუწერია ამ პატარა კაცს ის კიდევ შეუსრულდება დაახლოებით ხალხს, უმუშევარი ხალხში და ჯოჯობითი მოსაწყენი უდაბური ადგილი „კარგ ქვეყანა“ ეწვევება, მოწვევას არ გრძობს, წარმოიდგინეთ არც სახალწლოთ და არც სააღვამოთ შინ არ წასულა, ხალხში დარჩენა და მუშაობა აზრობინა. ამ მკითხვის განმავლობაში ირაკლის 19 მოზრდილობის შეუსრულებია ქართული წერა-კითხვა. აი მათი სახელი და გვარი— დაუმ ეფენდი ვაშაყმაძე (ხოჯა) მეფულე ირემამე, ხასან ტუბაძე (სკოლის მასხური), მუხამბე სირაძე, ისმაილ სირაძე, იუნუს ტუბაძე, ალი შერიძე; ბეშეთი ნაკაძე, მურად ირემამე, ფაიკ ირემამე, მუხამბე გიორგამე, მურთუზ ბაღუნდარაძე, იუსუფ ანთაძე, რამიზ ირემამე, იხეთ ირემამე, შაის მალილ ბაღუნდარაძე და მუხამბე დალაძე. ზოგიერთი ამათგანი მე თვით ვნახე, ქართველ „მეფეს“ მიცენს და ვაზეთა მოხვედრის მიგაწოდებ თავისუფლად წაიკითხეს. მასწავლებლებმა და მისმა წევრიანმა მოწვევებმა შემომიხვედნენ, რომ წასაკითხი არაფერი აქვთ. „დღეა ენის“ პირველი ნაწილი გაუთავებიათ, მერე კი ამ 20 მკითხველს მოსდით მხოლოდ „აზრი“. მასწავლებლის თხოვნა შეზღუდვით დაუტოვეთ და არავის (გარდა „აზრის“ და ახლა „საქართველო“ ეგზავნებთ) არავის არაფერი მიუწოდებია. ამაზე უფროს რაღაც იქნს სამინისტრო სკოლის მასწავლებლებს და ნუთუ ჩვენ ვალდებული არ ვართ წიგნები მივაწოდოთ. ოღონდაც რაიკ ცდამ უნაყოფოდ არ ჩაიარა და აქარაღებს სწავლის შედეგისა და ჩვენთან დასაშვანად მოხდა.

კაცი აღარ ვარგა და ჩვენი ნაწევრ-ნადავი ფული უკან დაგვიბრუნეთ. მაგრამ ვინ ისმენს მათ ხეწნას. ვინც ცოტა იცოდა რამე ბოჭულს გამოცოტა და კუთვნილი ფული ისე მიიღო, ხოლო ზევრი კი სასოწარკვეთილი უკან ბრუნდებდა.

ახლა სხვა თესლიც აღარსად იშობება და ეს ტანჯული ხალხი კვლავ ტანჯულთა სამოსელში უნდა გაეხვიოს. ამას სწადიან სოფლის ბატონნი, ამას ყურს უდებენ საზოგადოების მოწინავე ნაწილი და არ ვიცით როდის, ან რითი ვათავებთ ის მწარე ბედი, რომელიც ხალხს ამ უმედურების დროს უფრო მეტ დარდად აწევია.

მითი.

ჩემის მხრივ, ვაჩვენებ თ. ივანე გორგისძე ციკლებს და თ. დიმიტრი ნიკოლეძე ციკლებს.

გუგუნი

გუგუნი ქვეყნის სასაბჭოთაო მოსახლეობა „შეღებულ თანამოქალაქობა“ ვინაიდან ჩემს ღრმა რწმენით ყველა საზოგადო საქმეში გარეული კაცი მალე უნდა აყოს ასეთ უკადრის მოვლენებზე, არამედ „ამანავლობის“ ინტერესი და შექმნილი პრესტიჟი მათგან უნდა უფროსად უზიარდეს თხოვნით წვირლ კრედიტის ინსპექტორს. გრიგოლის გამოსთქვას თავის მსჯავრი ამ საქმის შესახებ.

კარალეთ-თორბიტის შეზნახულ-გამსეს. ამანავლობის გამგეობის თავმჯდომარე ალ. ლ. ქარუშიძე

საქართველო

საქართველო

მთხეცევა

საერობო თათბირის მეორე სექცია სხდომების საერობო დებულებათა შემოღებაზე ამირ კავასიაში 28, 29, 30 აპრილს, 2, 4, 5 და 6 მაისს.

საერობო სათათბირის მეორე სექციაზე წარმოდგენილი იყო განსახილველად შემდეგი საკითხები:

1. საფუძვლები საერობო არჩევნებში მონაწილეობის უფლებებისა. (ყენზი საგადასახადო ანუ დადგენილი იმპერიის შიდა გუბერნიებისათვის საერობო დაწესებულებათა დებულებით).
2. რამდენად საჭიროა შეცვლა თვითუღ გუბერნიებში იმ საკენზო ნორმისა, რომელიც დადგენილია არჩევნებისთვის სახელმწიფო სათათბიროში, თუ ვინცია საფუძვლად საერობო დაწესებულებათა არჩევნების მიღებულ იქნა საგადასახადო ცენზი.
3. ამომრჩეველთა დაყოფა კურსებზე.
4. საფუძვლები საერობო ხმისათვის აღრიცხვისა.

შემდეგ არჩევის სექციის თავმჯდომარე ქუთაისის გუბერნიის თავადა-აზნაურთა წინამძღოლის თ. დ. თ. ნიკარაძისა, მის ამანავად თბილისის მახრის თავადა-აზნაურთა წინამძღოლის კამერგორის მისი უდიდებულესობის კარისა თ. დ. ე. ჩოლოყაშვილისა და მდივნად თ. დ. კ. თუმანიშვილისა, ა. ს. ასათიანისა და გ. მ. ჯაფარიძისა, სექცია შეუდგა დასახილველ საკითხების განხილვას.

პირველი საკითხის შესახებ გამოითქვა რამდენიმე აზრი: ერთი არჩევითარ ისეთი განსახილვების არ ჰქონდათ კავასიის ადგილობრივ ცხოვრებაში, რომ საჭირო იყოს შეცვლა 1890 წლის საერობო დებულებისა და ამიტომ თხოვლობენ მიღებულ იქნას საფუძვლები 16 და 24 მუხლებისა, სადაც ნათქვამია, რომ საერობო არჩევნებში მონაწილეობენ მხოლოდმდობლები, მესაკუთრნი უძრავის ქონების ქალაქებში და მარტოში, გადახმდლები საერობო გადასახადებისა და აგრეთვე გლხნი. ზოგიერთი მონაწილენი სექციისა ამტკიცებენ, რომ არჩევნების ხმის უფლება უნდა მიეცეთ ერთობა სხვა მოხარკეთაც, თუნდაც რომ არავითარი საკუთრება არა ჰქონდეთ მათ, ხოლო მესამენი თხოვლობდნენ,

საქართველო

საქართველო

მთხეცევა

რომ არჩევნების უფლება გავრცელებულ იქნას ყველაზე, ვინც ქვეყნული ვადის განმავლობაში სტოვრობს მხარაში, მიუხედავად იმისა, აქვთ მათ რამე უძრავი საკუთრება იქ თუ არა ანუ იხდიან რაიმე გადასახადს ერთობის სასარგებლოდ თუ არა.

რაც შეეხება ჩარჩენვო ცენზს, უმეტესობა სექციისა იმ აზრის იყო, რომ დატულ იქნას იგივე ფორმა, რაც მიღებულია 1890 წლის დებულებით, უმცირესობა კი თხოვლობდა შეიღებულ იქნას საზოგადო ცენზი, ხოლო რამდენიმე მონაწილე ამტკიცებდა, რომ საფუძვლად საერობო არჩევნებისა მიღებულ იქნას 5% საგადასახადო ცენზი უძრავი ქონების წმინდა შემოსავალზე.

ხანგრძლივი კამათის შემდეგ კენჭის ყრით, 33 ხმის უმეტესობით წინამდებდე 16, სექციამ სიფუძვლად საერობო არჩევნების მიიღო მიწისა და მამულის ცენზი, დადგენილი 1890 წლის დებულებით, საგადასახადო ცენზი კი უარყოფილ იქნა. თბილისის გუბერნიისათვის, თანხმად სექციის წევრის, ფ. გ. გოგიაშვილის განმარტებისა და წინადადებისა, მიღებულ იქნა შემდეგი სადესიატინოს ცენზი: 50 დესტინა მიწა ბორჩხლოს, თბილისის და ახალქალაქის მარტებისათვის; 35 დეს. დუშეთისა და ახალციხის მარტებისათვის; 25 დეს. თიანეთის მარტებისათვის და 15 დეს. გორისა სიღნაღისა და თელავის მარტებისათვის.

რაც შეეხება კავასიის აქეთა მხარის დანარჩენ გუბერნიებსა და ოლქებსა, სექციამ გამოთქვა აზრი, რათა საფუძვლად მიღებულ იქნას ცენზი 1890 წლის საერობო დებულებისა და მიეცეს ნება საერობო თათბირის წარმომადგენლებს წარუდგინონ პირდაპირ მათი იმპერატორობითი უნაღვლობის კანცლარისა თავ-თავიანთი გუბერნიებისთვის დამუშავებული ნორმები სადესიატინო ცენზისა.

კურების შესახებ, 43 ხმით 19-ს წინამდებდე, სექციამ დაადგინა მიღებულ იქნას საერობო დებულების უარყოფის სისხელი.

შესახებ საერობო ხმისენის აღრიცხვისა, სექციამ დაადგინა: საფუძვლად

საქართველო

საქართველო

მთხეცევა

დღეს, საღამოს 8 საათზე, თავადა-აზნაურთა დებულებების საკრებულის დარბაზში (ბელინსკის ქუჩა № 2) მოხდა „საქართველო“ საზოგადოებრივი და საერობო-გადასახადო საზოგადოებრივი საზოგადო კრება.

კრების საგანი: 1) აქაურ შინაძის მოხსენება—„მეორე პირის სუბიექტური პრეფიქსი და ობიექტური პრეფიქსი მესამე პირისა ქართულ ზნებში“ (პაუსა და ხანის ხმარების საკითხი ზნის ფორმებში)“, და 2) ახალის წევრების არჩევნები.

კრებას გარეშეშეშეშე შეუძლიან დაეწვიონ.

შინაარსი მოხსენებისა: I. ქართული ზნების დახასიათება საზოგადოდ. II. სუბიექტის აღმნიშვნელი ნაწილატები მეორე პირისა ძველ ქართულში. III. ობიექტის აღმნიშვნელი ნაწილატები მესამე პირისა ძველ ქართულში: 1) ნამყო სულის წარმოება—ა) დამატება სახელობითი ბრუნვისა და ბ) მიეკითხი ბრუნვის დამატება. 2) აწმყოს წარმოება. IV. პაერსა და ხანის ხმარება 12—18 საუფუნებში. ანტონ კათალიკოსის გრამატიკა. თანამედროვე სამწერლო ენა. V. პოეტიკების ხმარება კილოებში: 1) დასავლეთის კილოები (ქართული, კახური, ქიზიურთი, ფშართი, თუშური, ხევისურული), VI. დასკვნა.

საქართველო

საქართველო

მთხეცევა

დღეს, საღამოს 8 საათზე, თავადა-აზნაურთა დებულებების საკრებულის დარბაზში (ბელინსკის ქუჩა № 2) მოხდა „საქართველო“ საზოგადოებრივი და საერობო-გადასახადო საზოგადოებრივი საზოგადო კრება.

კრების საგანი: 1) აქაურ შინაძის მოხსენება—„მეორე პირის სუბიექტური პრეფიქსი და ობიექტური პრეფიქსი მესამე პირისა ქართულ ზნებში“ (პაუსა და ხანის ხმარების საკითხი ზნის ფორმებში)“, და 2) ახალის წევრების არჩევნები.

კრებას გარეშეშეშეშე შეუძლიან დაეწვიონ.

შინაარსი მოხსენებისა: I. ქართული ზნების დახასიათება საზოგადოდ. II. სუბიექტის აღმნიშვნელი ნაწილატები მეორე პირისა ძველ ქართულში. III. ობიექტის აღმნიშვნელი ნაწილატები მესამე პირისა ძველ ქართულში: 1) ნამყო სულის წარმოება—ა) დამატება სახელობითი ბრუნვისა და ბ) მიეკითხი ბრუნვის დამატება. 2) აწმყოს წარმოება. IV. პაერსა და ხანის ხმარება 12—18 საუფუნებში. ანტონ კათალიკოსის გრამატიკა. თანამედროვე სამწერლო ენა. V. პოეტიკების ხმარება კილოებში: 1) დასავლეთის კილოები (ქართული, კახური, ქიზიურთი, ფშართი, თუშური, ხევისურული), VI. დასკვნა.

საქართველო

საქართველო

მთხეცევა

დღეს, საღამოს 8 საათზე, თავადა-აზნაურთა დებულებების საკრებულის დარბაზში (ბელინსკის ქუჩა № 2) მოხდა „საქართველო“ საზოგადოებრივი და საერობო-გადასახადო საზოგადოებრივი საზოგადო კრება.

კრების საგანი: 1) აქაურ შინაძის მოხსენება—„მეორე პირის სუბიექტური პრეფიქსი და ობიექტური პრეფიქსი მესამე პირისა ქართულ ზნებში“ (პაუსა და ხანის ხმარების საკითხი ზნის ფორმებში)“, და 2) ახალის წევრების არჩევნები.

კრებას გარეშეშეშეშე შეუძლიან დაეწვიონ.

შინაარსი მოხსენებისა: I. ქართული ზნების დახასიათება საზოგადოდ. II. სუბიექტის აღმნიშვნელი ნაწილატები მეორე პირისა ძველ ქართულში. III. ობიექტის აღმნიშვნელი ნაწილატები მესამე პირისა ძველ ქართულში: 1) ნამყო სულის წარმოება—ა) დამატება სახელობითი ბრუნვისა და ბ) მიეკითხი ბრუნვის დამატება. 2) აწმყოს წარმოება. IV. პაერსა და ხანის ხმარება 12—18 საუფუნებში. ანტონ კათალიკოსის გრამატიკა. თანამედროვე სამწერლო ენა. V. პოეტიკების ხმარება კილოებში: 1) დასავლეთის კილოები (ქართული, კახური, ქიზიურთი, ფშართი, თუშური, ხევისურული), VI. დასკვნა.